

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts info@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 41 (1592)

2018. gada 23. oktobrī

Pārskats par akūtu augšējo elpceļu infekciju (AAEI) un gripas¹ izplatību 2018. gada 42. nedēļā Latvijā

2018. gada 42. nedēļā monitoringā iesaistītajās ambulatorajās ārstniecības iestādēs (informācija saņemta no 69 ģimenes ārstu praksēm) gripas gadījumi netika reģistrēti.

Pacientu vēršanās pie ārsta ar AAEI, gripu un pneimoniju vidēji uz 100 000 iedzīvotājiem²

	Vecuma grupas	40. ned.	41. ned.	42. ned.	Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (%)
AAEI	Vidēji	1110,5	976,9	1005,2	2,9
	0-4	5185,3	4993,5	5285,2	5,8
	5-14	2872,0	2944,1	2881,2	-2,1
	15-64	713,4	545,8	565,9	3,7
	65 un >	246,0	187,8	212,9	13,3
Gripa	Vidēji	0,0	0,0	0,0	0,0
	0-4	0,0	0,0	0,0	0,0
	5-14	0,0	0,0	0,0	0,0
	15-64	0,0	0,0	0,0	0,0
	65 un >	0,0	0,0	0,0	0,0
Pneimonija	Vidēji	28,1	31,8	32,1	1,0
	0-4	31,8	80,8	77,5	-4,1
	5-14	29,5	29,6	74,8	152,5
	15-64	29,8	32,5	28,1	-13,5
	65 un >	20,5	15,2	9,7	-36,5

Vēršanās ambulatorajās iestādēs AAEI gadījumos 42. nedēļā salīdzinājumā ar iepriekšējās nedēļas vidējo rādītāju nedaudz palielinājusies (par 2,9%), vidēji reģistrēti 1005,2 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (41. nedēļā – 976,9 gadījumi uz 100 000 iedz.).

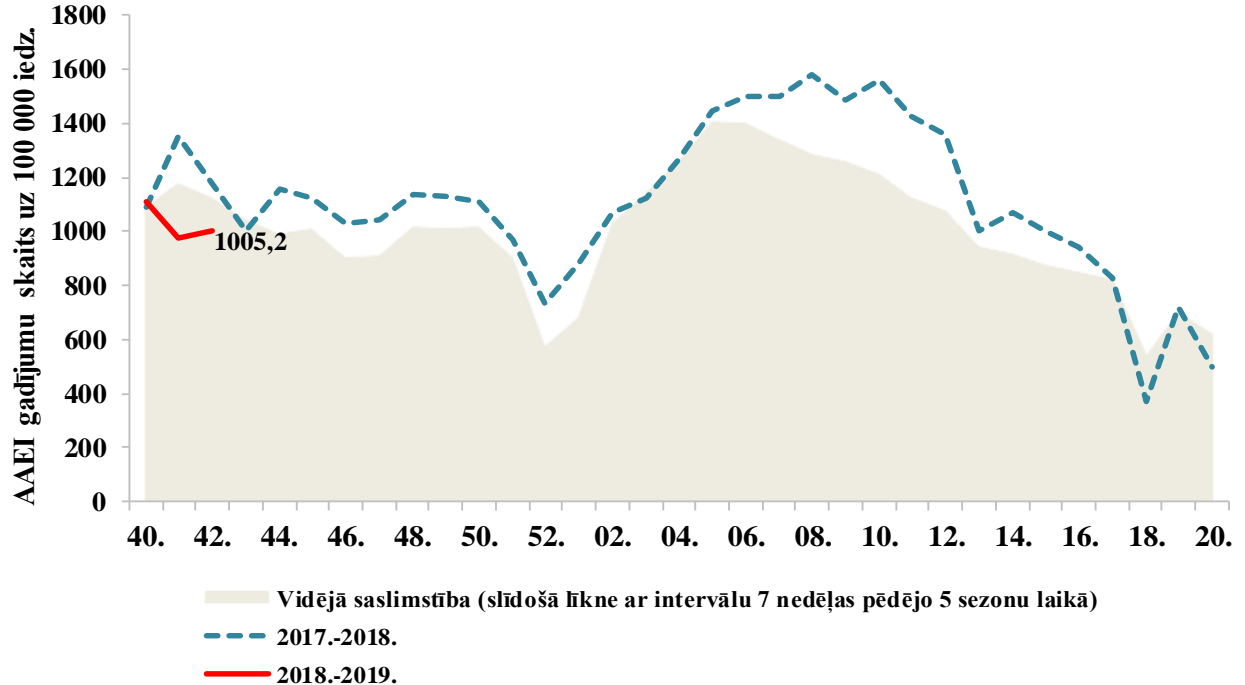
Vēršanās ambulatorajās iestādēs pneimoniju gadījumos 42. nedēļā salīdzinājumā ar iepriekšējās nedēļas vidējo rādītāju nedaudz palielinājusies (par 1,0%), vidēji reģistrēts 32,1 gadījums uz 100 000 iedzīvotājiem (41. nedēļā – 31,8 gadījumi uz 100 000 iedz.).

¹ Klīniskie gripas gadījumi monitoringā iekļautajās ģimenes ārstu praksēs

² Saslimstības līmenis, vai vēršanās pēc medicīniskās palīdzības nedēļas laikā, tiek aprēķināta pamatojoties uz pacientu skaitu, kas pirmo reizi sakarā ar patreizējo saslimšanas epizodi vērsušies pie ģimenes ārsta.

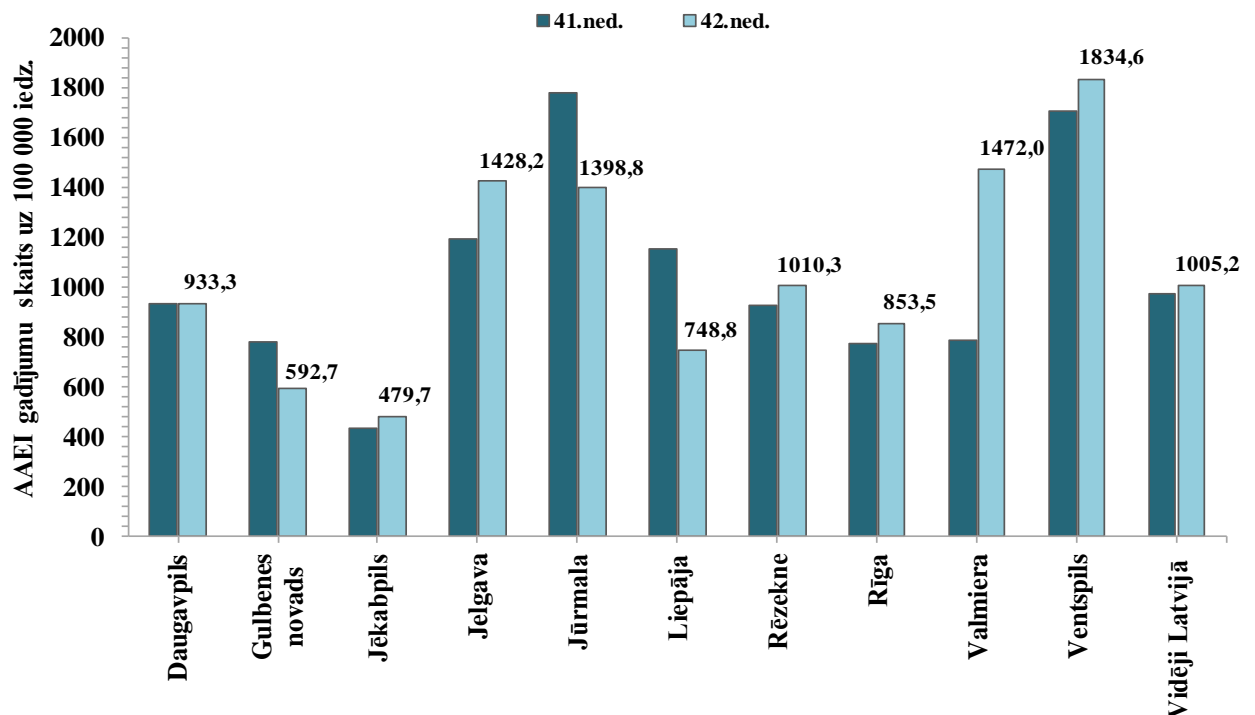
Vēršanās ambulatorajās iestādēs AA EI gadījumos 2018.–2019. gada sezonā salīdzinājumā ar iepriekšējo sezonu un piecu gadu vidējiem rādītājiem

2018. gada 42. nedēļā pacientu vēršanās ambulatorajās ārstniecības iestādēs AA EI gadījumos bijusi zemāka nekā iepriekšējās 2017.–2018. gada sezonas 42. nedēļas un pēdējo piecu sezonu vidējais rādītājs attiecīgajā laika periodā.

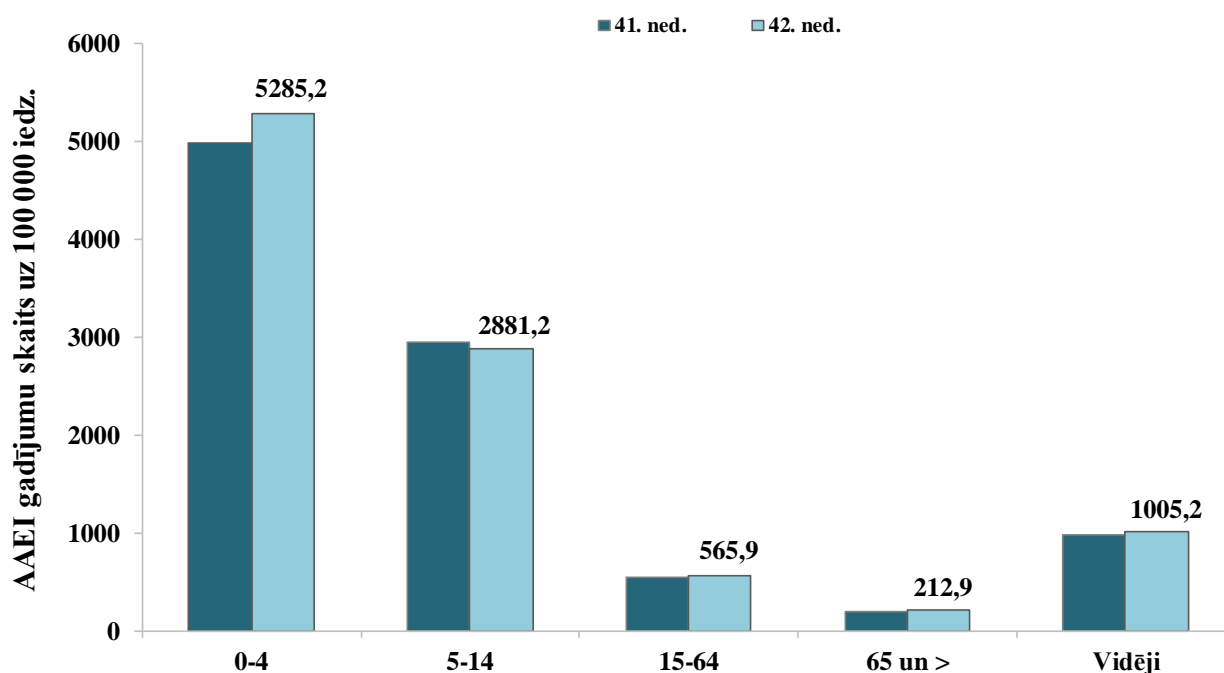
AA EI atsevišķās monitoringa teritorijās

Augstāka par vidējo saslimstība ar AA EI 42. nedēļā tika reģistrēta piecās no desmit monitoringā iekļautajām teritorijām – Ventspilī, Valmierā, Jelgavā, Jūrmalā un Rēzeknē. Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu saslimstība ar AA EI palielinājusies sešās pilsētās – Valmierā, Jelgavā, Jēkabpilī, Rīgā, Rēzeknē un Ventspilī.

AAEI atsevišķās vecuma grupās

Augstākā saslimstība ar AAEI 42. nedēļā tika reģistrēta bērniem 0–4 gadu vecuma grupā (5285,2 gadījumi uz 100 000 iedz.).

Par stacionētiem pacientiem gripas un gripas izraisītas pneimonijas gadījumos

Par stacionētiem pacientiem gripas un gripas pneimonijas gadījumos 40.–42. nedēļā 11 slimnīcas, kuras ir iesaistītas 2018.–2019. gada gripas monitoringā, nav ziņojušas.

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklējums

Vispārējās izglītības iestādes 42. nedēļā (ceturtdien) apmeklēja vidēji 93,0% skolēnu (41. nedēļā – 92,5%). Zemākā skolu apmeklētība 42. nedēļā bija reģistrēta Jūrmalā (88,2%), Valmierā (91,4%) un Gulbenes novadā (91,7%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto skolēnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbenes novads	Jelgava	Jēkabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
40.	91,8	93,8	94,4	92,1	86,9	94,5	93,9	91,6	95,5	94,1	92,7
41.	92,9	94,0	96,6	92,8	88,9	95,5	90,9	91,8	81,7*	93,5	92,5
42.	94,3	91,7	94,4	95,6	88,2	94,5	93,9	92,0	91,4	93,2	93,0
Salīdzinājumā ar 41. nedēļu (±)	1,4	-2,2	-2,2	2,8	-0,7	-1,1	3,0	0,2	9,7	-0,3	0,5

*Ekskursiju diena

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums

Pirmsskolas izglītības iestādes 42. nedēļā (ceturtdien) apmeklēja vidēji 80,3% bērnu. Zemākā pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklētība bija reģistrēta Jūrmalā (67,3%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto pirmsskolēnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbenes novads	Jelgava	Jēkabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
40.	73,8	82,0	77,6	77,7	83,7	83,1	84,6	75,6	76,7	76,9	77,4
41.	72,8	82,0	80,7	80,3	79,3	78,6	84,9	89,1	80,0	75,5	79,8
42.	76,5	86,7	83,8	75,5	67,3	75,7	82,7	88,5	86,7	77,9	80,3
Salīdzinājumā ar 41. nedēļu (±)	3,7	4,7	3,1	-4,8	-12,0	-2,9	-2,2	-0,6	6,7	2,4	0,5

Respiratoro vīrusu cirkulācija

2018. gada 42. nedēļā SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” (LIC) laboratorijā tika izmeklēti 43 klīniskie paraugi elpceļu infekciju diagnostikai. Gripas vīrusi netika noteikti. No citiem elpceļu vīrusiem visbiežāk bija noteikti rinovīrusi (9), enterovīrusi (4), kā arī bokavīrusi (2), paragripas IV tipa vīrusi (2), paragripas I tipa vīruss (1) un adenovīruss (1).

Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Paragripa IV	Respiratori sincitiālais vīruss	Adenovīrusi	Rinovīrusi	Cilvēka metapneimovīruss	Bokavīrusi	Koronavīrusi	Enterovīrusi	Positīvo paraugu skaits	Positīvo paraugu īpatsvars (%)	Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	RSV pozitīvo paraugu īpatsvars (%)
40.	31									10				5	15	48,4	0,0	0,0
41.	63								1	12		2	1	8	24	38,1	0,0	0,0
42.	43			1			2		1	9		2		4	19	44,2	0,0	0,0
Kopā	137	0	0	1	0	0	2	0	2	31	0	4	1	17	58	42,3	0,0	0,0

Secinājumi

2018. gada 40.–42. nedēļā monitoringa iesaistītajās ģimenes ārstu praksēs gripas gadījumi netika reģistrēti.

Pacientu vēršanās ģimenes ārstu praksēs AAEL gadījumos bijusi zemāka par iepriekšējo sezonu rādītājiem šajā laika periodā. Visaugstākie saslimstības rādītāji tika reģistrēti bērniem 0–4 gadu vecuma grupā.

Par stacionāriem pacientiem gripas un gripas izraisītas pneimonijas gadījumos kopš gripas monitoringa sākuma (2018. gada 40. nedēļa) slimnīcas nav ziņojušas.

SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” laboratorijā 2018. gada 40.–42. nedēļā gripas vīrusi nav noteikti. No elpceļu vīrusiem visbiežāk bija noteikti rinovīrusi un enterovīrusi.

PVO Eiropas reģiona gripas uzraudzības tīkla informācija - Flu News Europe

<http://flunewseurope.org/>

2018. gada 41. nedēļā gripas aktivitāte Eiropā kopumā bijusi zema, astoņas valstis informēja par sporādisku gripas izplatību (Azerbaidžāna, Slovākija, Lietuva, Norvēģija, Zviedrija, Īslande, Francija un Lielbritānija (Anglija un Skotija)).

Gripas uzraudzības tīklā bija pārbaudīti 329 klīniskie paraugi, gripas vīrusi nav noteikti. Ārpus uzraudzības tīkla izmeklēti 82 klīniskie paraugi, gripas vīruss noteikts vienā paraugā.

Gripas un citu akūto augšējo elpceļu infekciju izplatība pasaulē. PVO globālā tīkla informācija 15.10.2018.

http://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/

Kopumā gripas aktivitāte Dienvidu puslodes mērenā klimata joslas valstīs samazinājās, taču Dienvidāfrikas valstīs joprojām gripas pozitīvo paraugu īpatsvars bija augsts. Austrālijā un Jaunzēlandē gripas aktivitāte saglabājās zemā līmenī. Lielākajā daļā Ziemeļu puslodes mērenā klimata joslas valstīs gripas aktivitāte saglabājās starp-sezonu līmenī. Dažas Dienvidēiropas un Dienvidaustrumāzijas valstis ziņoja par gripas pozitīvo paraugu skaita pieaugumu. Visā pasaulē pārsvarā noteikti *A tipa* gripas vīrusi.

Nacionālie gripas centri (NIC) un citas nacionālās gripas laboratorijas no 95 valstīm, reģioniem vai teritorijām ziņoja FluNet par laika periodu no 2018. gada 17. septembra līdz 30. septembrim (2018. gada 12. oktobra dati). PVO GISRS laboratorijās izmeklēti vairāk kā 58 772 paraugi, no tiem 2 124 bija pozitīvi uz gripas vīrusiem, no kuriem 1 789 (84,2%) noteikti *A tipa* un 335 (15,8%) *B tipa* gripas vīrusi. No *A tipa* gripas vīrusiem 1 051 (74,0%) bija tipēts kā *A/H1N1pdm09* un 369 (26,0%) kā *A/H3N2*. No raksturotajiem *B tipa* gripas vīrusiem 51 (49,0%) piederēja *B-Yamagata* līnijai un 53 (51,0%) *B-Victoria* līnijai.

Informācija par gripas izplatību dažādos pasaules reģionos ir pieejama PVO vietnē: http://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/

PVO rekomendētais vakcīnas sastāvs 2018.–2019. gada sezonā Ziemeļu puslodē

http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2018_19_north/en/

Saskaņā ar PVO rekomendācijām 2018.–2019. gada sezonai Ziemeļu puslodei trīs-komponentu gripas vakcīnas sastāvā ir iekļauti šādi gripas vīrusu antigēni:

- *A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-līdzīgs*
- *A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016 (H3N2)-līdzīgs**
- *B/Colorado/06/2017- līdzīgs (B-Victoria/2/87 līnija)**

Četrus-komponentu gripas vakcīnas sastāvā 2018.–2019. gada sezonai Ziemeļu puslodē papildu trīs minētajiem komponentiem kā ceturtais ir iekļauts *B tipa* gripas vīrusu antigēns no *B/Yamagata* līnijas:

- *B/Phuket/3073/2013-līdzīgs (B/Yamagata/16/88 līnija)*

* 2018.–2019. gada sezonas gripas vakcīnas sastāvā divi komponenti ir atšķirīgi no 2017.–2018. gada sezonas vakcīnas komponentiem; *A/Hong Kong/4801/2014 (H3N2)-līdzīgs* vīruss tika aizvietots ar *A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016(H3N2)-līdzīgu* vīrusu, savukārt *B/Brisbane/60/2008-līdzīgs* vīruss tika aizvietots ar *B/Colorado/06/2017-līdzīgu* vīrusu (*B/Victoria/2/87 līnija*).

PVO rekomendētais vakcīnas sastāvs 2019. gada sezonā Dienvidu puslodē

http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2019_south/en/

Trīs-komponentu vakcīnas sastāvā 2019. gada sezonai Dienvidu puslodē PVO rekomendē iekļaut šādu vīrusu antigēnus:

- *A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-līdzīgs*
- *A/Switzerland/8060/2017 (H3N2)-līdzīgs;*
- *B/Colorado/06/2017-līdzīgs (B/Victoria/2/87 līnija)*

Četru-komponentu vakcīnas sastāvā 2019. gada sezonai Dienvidu puslodē papildu trīs minētajiem kā ceturto komponentu PVO rekomendē iekļaut *B tipa* gripas vīrusu antigēnu:

- *B B/Phuket/3073/2013-līdzīgs (B/Yamagata/16/88 līnija)*

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe Oksana Martiņuka, piedaloties epidemioloģei Rainai Nikiforovai.

2018.–2019. gada AA EI un gripas monitoringa 2018. gada 42. nedēļā datus sniedza:

- 69 primārās veselības aprūpes ārsti (reģistrēto pacientu skaits bija 109033 – 5,6% no Latvijas iedzīvotāju skaita)
- 11 stacionārās ārstniecības iestādes
- 39 vispārējās izglītības iestādes
- 36 pirmsskolas izglītības iestādes

Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” (LIC) laboratorijas dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par savlaicīgi un precīzi sniegtu informāciju.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.